

Zdrúženie sudcov Slovenska

Bratislava, 1. októbra 2025

Vážená pani predsedníčka Súdnej rady Slovenskej republiky,

v súlade s Memorandom o spolupráci medzi Súdnu radou Slovenskej republiky (ďalej len „súdna rada“) a Zdrúžením sudcov Slovenska (ďalej len „ZSS“) zo 7. novembra 2024 (ďalej len „memorandum“) si Vás dovoľujem informovať o zámere ZSS predložiť ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky podnet na doplnenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediach a o zmene doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sudcoch“).

Pri zriaďovaní Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „NSS“) neboli akceptované pripomienky ZSS, ale ani významnej časti odbornej verejnosti, vrátane sudcov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „NS“), aby sa sudcovia, ktorí boli k 31. júlu 2021 sudcami správneho kolégia NS, *ex lege* stali sudcami NSS, pokiaľ by v určenej lehote nevyhlásili, že chcú zostať sudcami NS.

V čase zriadenia NSS pôsobilo na správnom kolégiu NS 20 sudcov, pričom vtedajšia ministerka spravodlivosti určila prvé celkové počty a voľné miesta sudcov NSS na 30. Napriek tomu vtedajšia vládna garnitúra rozhodla, že prvé voľné miesta sudcov NSS sa budú výlučne obsadzovať súdnou radou *ad hoc* realizovaným výberovým konaním, ktoré pozostávalo z verejného vypočutia a overenia predpokladov sudcovskej spôsobilosti bez transparentne – vo všetkých smeroch vopred stanovených kritérií – a to i vo vzťahu k sudcom správneho kolégia NS.¹ ZSS pritom nijak nespochybňuje úspešných kandidátov, ale od počiatku má výhrady k zvolenému spôsobu výberu.

¹ § 151zf zák. č. 385/2000 Z. z.

Pri presadení tohto riešenia sa okrem iného argumentovalo i spôsobom prvého personálneho obsadenia Najvyššieho správneho súdu Českej republiky.¹ K tomu ale treba uviesť, že na rozdiel od Českej republiky v Slovenskej republike bolo správne súdnictvo špecializované a čiastočne aj inštitucionálne oddelené už od 1. januára 1997, a to práve zriadením správneho kolégia NS, ktoré plnilo aj judikatúrnu úlohu. Podľa ZSS bola skutočným dôvodom prijatia takejto zákonnej úpravy snaha ovplyvniť personálne obsadenie NSS. Príkladom je neúspech JUDr. Viery Nevedelovej, v tom čase sudkyne správneho kolégia NS, ktorí odradil viacerých sudcov tohto kolégia od účasti vo výberovom konaní na sudcu NSS.

V dôsledku uvedeného sa ku dňu zriadenia NSS stalo jeho sudcami iba 9 sudcov správneho kolégia NS, pričom pôvodne bolo osadených 16 miest a v súčasnosti pôsobí na NSS celkom 23 sudcov. Vo vzťah k NS to zároveň viedlo k tomu, že 11 sudcovia, ktorí boli do 1. augusta 2021 správnymi sudcami a dlhodobo vytvárali judikatúru v oblasti správneho práva, sa museli rešpecializovať na iné odvetvia práva, a to v pozícii sudcov vrcholného orgánu všeobecného súdnictva. Väčšina z nich (až 8) prešla na občianskoprávne kolégium a časť (3) na obchodnoprávne kolégium. Napriek rešpektu k erudícii týchto kolegov v oblasti správneho práva, doposiaľ objektívne nemohlo dôjsť k takému osvojeniu si všetkých špecifik rozhodovania v nových agendách, ako u sudcov NS kariérne výlučne špecializovaných v občianskom a obchodnom práve. Spôsob zriadenia a následného personálneho obsadzovania nielen NSS, ale v rámci zmeny tzv. súdnej mapy i správnych súdov, tak podľa ZSS poprel jeden z deklarovaných cieľov týchto zmien, a to posilňovanie špecializácie sudcov.

Riešením tejto nepriaznivej situácie je z pohľadu ZSS doplnenie osobitného prechodného ustanovenia v zákone o sudcoch, ktoré by umožnilo jednorazové preloženie sudcov NS, ktorí boli k 31. júlu 2021 sudcami jeho správneho kolégia, ak o to požiadajú, na NSS, a to bez výberového konania a posudzovania ich sudcovskej spôsobilosti. Tým by sa vytvoril priestor pre NS doplniť jeho občianskoprávne a obchodnoprávne kolégia sudcami kariérne špecializovanými v oblasti občianskeho a obchodného práva. Vo vzťahu k NSS by to znamenalo personálne posilnenie o sudcov, ktorí boli do 1. augusta 2021 rešpektovanými osobnosťami správneho súdnictva, a to i so zreteľom na aktuálne zavádzané dvojstupňové disciplinárne konanie spojené s požiadavkou, aby sudca NSS činný v disciplinárnom konaní mal aspoň 10 rokov praxe sudcu.

¹ NSS ČR vznikol 1. januára 2003.

Uvedené by bolo možné dosiahnuť doplnením osobitného prechodného ustanovenia v zákone o sudcoch napr. v znení:

(1) Ak sudca najvyššieho súdu, ktorý bol k 31. júlu 2021 sudcom jeho správneho kolégia, požiada o preloženie na najvyšší správny súd, súdna rada rozhodne o jeho preložení bez vykonania dohľadu nad spĺňaním predpokladov jeho sudcovskej spôsobilosti podľa osobitného zákona.¹ Žiadosť o preloženie môže sudca podať súdnej rade do 15 dní od nadobudnutia účinnosti

(2) Súdna rada preloží sudcu, ktorý spĺňa podmienky uvedené v ods. 1, do 60 dní od doručenia žiadosti; pri určení termínu preloženia zohľadní vyjadrenia predsedu najvyššieho súdu a predsedu najvyššieho správneho súdu. Ak bol sudca v čase preloženia ustanovený do funkcie predsedu senátu, táto vyššia sudcovská funkcia mu zostáva zachovaná.

V súlade s memorandom si Vás dovoľujem, vážená pani predsedníčka súdnej rady, požiadať o predloženie tejto informácie na zasadnutie súdnej rady a pokiaľ si súdna rada uvedenú argumentáciu osvojí, ZSS privíta spoločný postup pri iniciovaní tejto legislatívnej zmeny. V záujme uľahčenia ďalšej komunikácie navrhujem, aby táto prebiehala elektronicky.

S úctou

Vážená pani
Marcela K o s o v á
predsedníčka
Súdnej rady Slovenskej republiky

¹ § 27hc zákona č. 185/2002 Z. z.